

DIJAGNOSTIČKA I PROGNOСТИČKA VREDNOST SELENA I SELENOPROTEINA P KOD BOLESNIKA SA KOMORBIDNIM TOKOM NEALKOHOLNE MASNE BOLESTI JETRE I ARTERIJALNE HIPERTENZIJE

Natalija Železnjakova, Irina I. Tverezovska

Harkovski nacionalni medicinski univerzitet Katedra za internu medicinu 1, Harkov, Ukra ina

j

SAŽETAK

Cilj. Procena dijagnostičke i prognostičke vrednosti selenoproteina P i seleno u progresiji oštećenja jetre kod pacijenata sa nealkoholnom masnom bolešću jetre (NAMBJ).

Metode. U studiji je učestvovalo 120 pacijenata: 50 sa izolovanom NAMBJ, 50 sa komorbidnom NAMBJ i hipertenzijom, utvrđenim prema svetskim i domaćim smernicama. Kontrolnu grupu činilo je 20 relativno zdravih dobrovoljaca. Procenjeni su parametri funkcije jetre, nivoi seleno i selenoproteina P i identifikovani prediktori steatohepatitisa. Korišćeni su Pirsonov χ^2 , Man-Vitni test, logistička regresija.

Rezultati. Studija je otkrila značajnu prevagu nivoa selenoproteina P (Sel P) i seleno u kontrolama [71,0 (54,3; 76,1) ng/ml i 108,0 (96,9; 118,8) ng/ml respektivno] u poređenju sa NAMBJ + hipertenzijom [19,7 (8,0; 26,7) ng/ml i 43,5 (39,9; 49,1) ng/ml, $p < 0,001$] i grupa NAMBJ [43,1 (41,3; 45,4) ng/ml i 67,2 (61,5; 77,4) ng/ml, respektivno $p < 0,001$]. Regresionom analizom utvrđena je povezanost nivoa Sel P i Sel sa steatohepatitisom: respektivno, OR = 1,143 (95,0% CI 1,068–1,224) ($p < 0,001$) i OR=1,054 (95,0% CI 1,012–1,098) ($p = 0,011$). Drugi prediktori steatohepatitisa bili su aspartat aminotransferaza [OR = 1,421 (95,0% CI 1,198–1,687) $p < 0,001$] i sistolni krvni pritisak [OR = 1,089 (95,0% CI 1,017–1,116) $p = 0,014$].

Zaključak. Nivoi seleno i selenoproteina P povezani su sa većim oštećenjem jetre kod pacijenata sa NAMBJ, a istovremeno povećanje sistemskog krvnog pritiska dodatni je faktor koji negativno utiče na tok NAMBJ, povećavajući intenzitet oštećenja jetre kod takvih pacijenata.

Ključne reči: nealkoholna masna bolest jetre, oksidativni stres komorbiditet